

Gamlebyen Rotaryklubb

Referat 05 - 08.09.25

GJENVISITT KIRKCUDBRIGHT ROTARY CLUB

Tilstede: I sum 13 medlemmer, 5 ledsagere og 5 gjester fra Kirkcudbright

I tråd med vår felles ambisjon med Kirkcudbright Rotary Club om å besøke hverandre hvert andre år inviterte vi allerede i januar våre venner til Fredrikstad i år. I felleskap ble datoene etter hvert fastsatt til helgen fredag 5 - mandag 8.september. Innledningsvis ble det antydnet rundt 10 skotske rotarianere, hvorav noen også med livsledsager. Etter hvert endte vi imidlertid opp med 5 gjester, 3 single menn og ett par. Frafallet skyltes dels andre aktiviteter som måtte prioriteres - og at noen måtte erkjenne at de kanskje begynner å bli litt for gamle for lange reiser.

Fredagen opprant og Håvard og Bernt satte kursen mot Gardermoen for å hente gjestene - i god tid. I den verste køen nordover fra Oslo som Bernt noen gang har opplevd gikk imidlertid tiden bare så altfor fort. Heldigvis kunne vi ringe skottene om forsinkelsen. Det ble derfor ingen panikk. De brukte på sin side en god del tid på passkontroll og lange vandringer og enden på visa var at de bare ventet i ca. 20 minutter på oss (Og vi slapp å betale i dyre dommer på korttidsparkeringen!) Så møtte vi altså den endeløse køen nordover, helt fra Kløfta og inn til Oslo-splitten. Skottene hadde aldri sett noe lignende!

Vel framme i Fredrikstad ble gjester og vertskap koblet sammen:

Gjester	Vertskap
Richard Haslam-Jones	Egil Syversen og Tonje Kalle
John Locke	Tove Nygren og Håvard Midtgaard
Mike Duguid	Bernt og May Børresen
Keith and Margaret Bruce Bodde på Quality Hotel	Eivind Fauske

Gjestene våre, fra venstre:

Richard Haslam-Jones (President), John Locke (Past President), Mike Duguid (ungdomsarbeid) og Keith & Margaret Bruce

Etter en lang dags reise ble det nå en rolig kveld på vertskapenes forsyng. Eivind tok med Keith og Margaret, som hadde valgt å bo på hotell, på et enkelt restaurantbesøk.

Lørdagen opprant og uten morgenstress samlet vi oss på Rådhuset. Anne Undal hadde ordnet opp slik at vi slapp inn på tross av strenge sikkerhetsordninger ifm. valget. Og det var nettopp valget som var temaet denne formiddagen. Anne ga både gjester og nordmenn en god og verdifull og **velbalansert** orientering om det norske parlamentariske systemet, om politiske partier og om valgordning. Dette var åpenbart interessant for våre gjester og det ble mange spørsmål og synspunkter.

Etter denne utmerkede orienteringen vandret vi ned til gamle Drosjetråkka hvor de politiske partiene hadde sine stands, og hvor det var mye folk og virak. Det ble en del hyggelige møter - og kaffe, vafler, drops, potetgull og giveaways før vi tok ferga til Gamlebyen og Lunsj på Donkejon. Markus hadde dekket fine bord til for oss i vårt eget møterom, og bød på smakfull lunsjbuffet.

Godt fornøyde lunsjgjester på Donkejon

Etter lunsj tok Tove, Håvard og Eivind ansvar og ryddet og vasket opp etter oss.

Og Dag tok oss med på en vandring rundt i Gamlebyen etter å ha innledet med litt historie før avmarsj. Under tidligere skottebesøk har vi vandret gatelangs og sug inn atmosfæren av byen. Nå konsentrerte vi oss mer om festningsverkene og deres oppbygging. Men Dag unnlot ikke å legge turen om Kommandantboligen - hvor han selv var siste beboer!

Dag guider og forklarer

Så var vi "on our own" før vi igjen møttes i Gamlebyen kl 19:30. Hos Markus på Majoren var det dekket til Festmiddag. Vi benket oss til i en del av restauranten og fikk servert en tre-retters middag som falt i smak både hos gjestene og oss selv: Kamskjell til forrett, Kalvefilet (Utrolig god!) og røstipoteter til hovedrett, og Crème brûlée til dessert. Vi koste oss! Men akkurat da det ville være naturlig å ta ordet og si noe om vennskapet mellom Kirkcudbright og Fredrikstad, hilsener fra de av oss som av ulike grunner ikke kunne være tilstede osv. så fyltes lokalet av et større, lystig lag som overtok luftherredømmet. Det ble ingen taler. Men det ble mange hyggelige samtaler rundt bordene. Og Egil fikk testet flere av gjestenes evne til å åpne egenproduserte tankelåser. Det ble en meget hyggelig aften!

Festmiddagen, og maksimalt samlet frammøte fra oss under hele besøket: 12 medlemmer 4 ledsagere pluss de 5 gjestene (Markus var på kjøkkenet og Jan A er fotografen)

John og Terje i hyggelig samtale

John blir utfordret av Egil og en av hans underfundigheter

Vår utmerkede guide Morten Svinndal – og et lydhørt publikum

Søndag tok vi oss i kjørelag til Drøbak og med ferge til Oscarsborg. Her ble vi tatt godt hånd om av vår guide, og forfatter av boken **Kommandanten - Oberst Eriksen og senkingen av Blücher**, Morten Svinndal. Det ble en orientering om Festningens utvikling gjennom historien fram til den kritiske dagen med senkningen av Blücher før vi la ut på vandringen som tok oss til torpedobatteriet som beseglet Blüchers skjebne og derved ga Kongehus, Storting og Regjering pluss gullreserven mulighet til å komme seg unna. Så via eksempler på kanonenes utvikling fra glattborede munnladere til riflede kanoner med mer avansert ammunisjon, gjennom opprinnelige kanonstillinger fra ca. 1855 og tunneller fram til borggården med sine sår etter luftangrepene i 1940 og en fantastisk akustikk! Inne i museet fikk vi en rask vandring og en meget instruktiv dataanimert framstilling av det som skjedde i morgentimene 9.apr 1940. Det hele ble avsluttet med at vi fikk ta Moses, Aron og Josva nærmere i øyesyn, de tre 28 cm kanonene fra Krupp, anskaffet i 1893. Strengt tatt håpløst foreldet i 1940, men likevel i stand til å gi Blücher to direkte treff, noe som innledet skipets døds kamp.

Aron eller Moses? I alle fall én av de to kanonene som beskjøt og skadet Blücher

På grunn av manglende respons fra den siste muligheten for lunsj ute på Borgen så valgte vi i stedet å bestille lunsjtallerken inne i Drøbak, på **Kumlegaarden**, eller Humlegården som Tove gjerne ville kalle stedet fordi det høres så mye koseligere ut. Utmerket spise for oss som nå var blitt ganske klare for et måltid mat!

Søndag kveld var det egentlig ikke noe formelt program, men vi som var vertskap for gjestene fant ut at det ville være hyggeligere for alle å gå til dekket bord framfor hver for oss å lage middag etter en lang og begivenhetsrik dag. Så vi hadde felles måltid på Slippen. Vi bestilte selvfølgelig litt forskjellig, men jeg kan i alle fall forsikre om at den pannestekte langsen som Mike, May og undertegnede bestilte var aldeles utmerket.

Mandag formiddag avla en liten delegasjon av oss, sammen med gjestene, et hva som i utgangspunktet var ment som et lite besøk på Kvernhuset ungdomsskole. Der ble det et hjertelig gjensyn mellom lærere og skotske vertskap, og med de norske elevene som i vår hadde vært i Kirkcudbright. Mike fikk derfor muligheten til å overlevere de keramiske flisene som elevene selv hadde designet under utenlandsoppholdet, men som altså måtte brennes og som elevene derfor ikke hadde fått med seg selv. Og elevene gjorde et veldig godt inntrykk også her. Gode i engelsk og frimodige og forberedte til besøket. Og lærerstanden er også godt motivert, og leker med tanken på å ta med elevenes erfaringer inn undervisningen selv med stramme skoleplaner. Vi fikk en solid omvisning i skoleanlegget før vi avsluttet det hele i biblioteket og takket for oss i foajeen. Jeg tror dette var en liten vitaminpille for både skottene og oss til å fortsette det felles prosjektet vårt.

Da bar det til Knollen til Egils seriøse kunst og seriøse morsomheter. Egil varmet wienerpølser og Richard og etter hvert Bernt stekte vafler. Pølser på Mossevis! Men også med mulighet for rømme og syltetøy. Begge deler falt i smak, og det ble mye moro rundt uteserveringen. Egil hadde et morsomt tilbakeblikk til da hans frieri til Tonje ble en avisfarsott rundt om i verden, Mike og John framførte skotsk drikkeviser, og vi var ikke verre enn at vi repliserte med Søren Bådsmanns drikkeviser (med forklaring på engelsk).

Men så var tiden der. Hjem og pakk - og frammøte på Plattform 5 for flybussen til Gardermoen. Vi vinket farvel til våre gjester som ikke godt nok kunne uttrykke hvor takknemlige og fornøyde de var med oppholdet og hvordan de var blitt tatt hånd om. Til og med været hadde vært på vår side.

Jeg har en sterk mistanke om at vi kommer til å motta en invitasjon til Kirkcudbright om to år!

Referat: Bernt Børresen

Foto: Jan A. Vatn og Bernt Børresen